

PRZYŁOŻENIE (14) *sb n*

o oraz pierwsze e jasne; końcowe e z tekstów nieoznaczających é.

sg *N* przyłożeni(e) (4). ◇ *G* przyłożeniã (4). ◇ *I* przyłożeniem (2) *LatHar*, *SarnStat*, przyłożeniem (2) *GroicPorz*, *SienLek*; ~ -em (1), -(e)m (1). ◇ *L* przyłożeniu (2).

Sł stp brak, *Cn notuje*, *Linde XVIII w. s.v. przyłożyć*.

1. Umieszczenie czegoś na czymś, zetknięcie czegoś z czymś; *admotio Mącz*, *Calep*, *Cn*; *appositio Mącz*, *Cn*; *adiectio*, *admotus*, *appositus Cn* (11) : *Admotio*, *Przyłożenie/ prziftáwienie*. *Mącz* [234]b, 310a; *Calep* 26a.

przyłożenie czego (5): *LatHar* 648 *cf Szereg*. *Cf przyłożenie czego na co*, *Zwrot*.

przyłożenie czego na co (1): *WY* [z]łzey námieniony *Autor* wypisał o rozmaitych mękách/ kthore złoczyńcom bywają zádawáne [...] z okrucieńtwa Káthowłkiego/ [...] iáko wodą/ octem/ lanim wrzącego oleiu w gárdło/ [...] przyłożeniem ná pępek myłzy *GroicPorz* iiv.

Zwrot: »przyłożenie pieczęci« [*w tym: do czego* (1)] [*szyk 2:1*] (3): *Cerarium – Zapłata od przłożeniã [!] pieczęci do lyftu*. *Calep* 181b; *A iżby potwiérdzenia/ y przestrogí przerzeczoné tym wíętlzá wíęły moc/ kazálifmy pieczęci náłzych przyłożeniem to obwárowác [fecimus Sigillorum nostrorum munimine roborari JanStat 758]*. *SarnStat* 999, 322.

Szereg: »przyłożenie i dotknięcie« (1): iáko y *S. Bernárd* fámym przyłożeniem y dotknięciem *tey przenaświéłzey hołtyey/ raz niewieście opętány/ á drugi raz czáry frodze zepłowanemu człowieku/ zdrowie przywrocił*. *LatHar* 648.

Przen (1) :

Zwrot: »przyłożenie serca« = *adiunctio a. applicatio a. attentio a. contentio a. inductio a. intentio animi Cn* (1): *Wfzákze fie to [že ktoś zabije drugiego z miłości i z żalu wielkiego] rzadko pokázuie: á práwie cudownym łpofobem to ná ludzi przypászby [!] mułiáło: y to iefczze bes przyłożenia fercá ich/ ku tákowej rzeczy: y procz myłlenia o tym przed tym*. *CzechRozm* 239v.

a. *O stosowaniu środków leczniczych* (2) : á ten plałtr na prífzcz przykłádać kielko razow [...] *Po napierwłzem przyłożeniu/ tedy będzie prífzcz czarny/ á zawždy fie w łobie będzie burzył FalZioł V 71v*.

Wyrażenie przyimkowe: »za przyłożeniem« (1): *Nátłucz ślimaków y z łkorupámi/ á obłoz puchlinę/ włzythkęc onę wilgość wyciągnie/ zá pierwłszym przyłożeniem*. *SienLek* 132v.

2. *Dołożenie, dodanie* (3) :

a. *O wielkościach mierzalnych* (1) :

W przeciwstawieniu: »składanie ... przyłożenie« (1): *A co złożyłz łokci od wagi/ álbo przyczyniłz/ pámiętay tho pilno/ [...] Bo iákoby czego przebaczył ná skłádániu álbo ná przyłożeniu/ tedy iuz włzyłtko pomyłłz Strum Cv*.

b. *O tekście* (1) :

Wyrażenie: »przyłożenie słowka« (1): *A iż też y łiołtrę Moyżefzowę Almą názywa/ bes przyłożenia łłowká te^{go} drugie^{go} Bethulá: Tedy tego nie w inłzy łpofob czyni tylko w ten/ iż oná młodziuchną ná ten czás byłá w łfołtym práwie roku CzechRozm 130*.

c. jęz. Dodanie wyrazowi (zwłaszcza na początku) sylaby lub spółgłoski (1) : Prothesis seu prosthesis, Latine Appositio, Przyłożenie/ Przyładzenie. Figura est cum litera vel syllaba adsciscitur ad principium dictionis, ut, Gnatus pro Natus, Syn. *Mącz* 327d; [*UrsinGramm* 93].

Synonimy: **1.** przysadzenie, przystawienie; **2.c.** przysadzenie.

Cf **PRZYŁOŻYĆ**

JR, LW